

KURJER WARSZAWSKI

D. 26. Marca.

SOBOTA,

ROK 1831.

N° 83.

WSPOMNIENIA.

Zgon Jana Konieca |
polskiego Kanclerza |
1455.

Jenerał Gubernator M. S. Warsz. Mając sobie przedstawione raportem Oficera Dyżurnego w garnizonie tutejszym, że następujący Członkowie Gwardji Nar: jako to: *Pałucki, Hergel, Bethier, Szamota, Młodzielewski, Myśliński, Reincz, Dąbrowski Jan, Deniszewicz, Kochanowski, Zieliński i Zuchert*, poważyli się opuścić bez upoważnienia, z d. 24 na 25 b. m. wartę przy Banku, do której wykomenderowani zostali; uwiadomiam Wojekowych wszelkiego stopnia, że wspomnianych Gardzistów, za dowolne opuszczenie tak ważnego posterunku, arezstem ukarać, a Imiona ich na zgrozę prawych Obywateli, do wiadomości publicznej podać poleciłem.— *Jenerał Piechoty J. Hr. Krukowiecki.*

Wice-Prezydent M. S. Warszawy. Stosownie do rozkazu JW. Jenerała Gubernatora, wzywa niniejszym wszystkich Obywateli i Mieszkańców tutejszej stolicy, iżby zebrzących żołnierzy przytrzymali i do Kommissarzy Cyrukowych dostawiali.— *Szuch.*

Wiadomo, że *Dybiez* w pierwszym raporcie o bitwie 25 z. b. m. pod *Grochowem* odbytej, doniósł Cesarzowi i światu, że stracił w ogóło 4000 ludzi; teraz w gazecie *Petersburskiej* znajdują się ieszcze niektóre szczegóły tej bitwy, w której *Feldmarszałek* już przyznaje się że stracił 2 razy tyle iak pierwszy raz doniósł, to jest 8000! obaczmy ile się pokaże, gdy sumiennie ta bitwa będzie opisaną. Gazeta *Frankforcka* donosi, że wie z dobrego źródła, iż *Polacy* w terażniejszej wojnie utracili ludzi 11,000, a *Rossjanie*

30,000.— Gazety *Petersburskie* ieszcze niedoniosły o wyieździe Cesarza *Mikołaja* do Litwy; uwiadomily zaś, że *Wielki Xiążę Michał* wyjechał do armji.— Do Banku Pols: znowu z zagranicy przez *Prussy* przybyły znaczne summy.— Cudzoziemcy chcąc połączyć swój oręż z naszym dobytym za wolność i ojczyznę, przybywają z różnych narodów. Onegdaj przybył z wojsk Francuzkich Pułkownik *Romario* mający zaszczytne polecenia od sławnego *Fabujego* i Poręcznik *Blanszart*. Przybyli oraz *Sasi* i *Hanowerczycy*, ieden z nich użył wiele trudności nim się dostał do Polski; gdy był w *Berlinie* iakis *Kronenberg* przybyły z Polski twierdził, że właśnie w tej chwili opuszczał *Warszawę* gdy do niej wchodzili *Rossjanie!* ta wiadomość wstrzymała zanego *Hanowera*na, iednak pośpieszył piechotę do narodu z takim poświęceniem walczącego z despotyzmem.

(*Art. nad.*) Naoczny świadek który wczoraj przyjechał z *Zegrza* gdzie zdołał przesiedzieć przejścia i pobyt wojsk nieprzyjacielskich, był świadkiem trudnych do opisania okrucieństw i rabunków przez też wojska popełnianych, osobliwie zaś z korpusu Jenerała *Sakena*, który iak tylko do *Zegrza* w z. m. przymaszerował, przywołał ludzi i zapytał czyie to były dobra, a dowiedziawszy się iż *Józefa Hr. Krasieńskiego*, natychmiast odpowiedział „aha znamia tego buntownika który jest Pułkownikiem Gwardji Narodowej i naszych rezał (?) w *Warszawie*, aiego syn jest w wojsku; my tu potrafiem naiego mająt-

ku ukarać“ iako też wszystko korpus *Sakena* zrabował i zniszczył do szczeru, *Officerowie* nawet, z wyższego pewnie rozkazu, szli na czele rabusiów, a Kościół w którym włościanie szczątki swoich majątków przechowywali, został całkiem przez Popa Ruskiego i Majora zrabowany, wszelkie naczynia, obrazy a nawet i groby odwieczne rodzinne zniszczone, ludziom zaś miejscowym, iako też kilku tam pozostałym chorym ieńcom, w oczach samego *Sakena* zadawano bicia i rany. Później nadeszły Jenerał *Rozen* z największym oburzeniem i zgrozą nie chciał wierzyć tym barbarzyńskim *Sakena* i jego korpusu czynom i kazał aby nieszczęśliwi mieszkańcy wszelkie szczegóły opowiadali. Najwięcej zaś osobście rabunkom dopomagali z sąsiedzkich miasteczek żydzi, którzy na wszystko naprowadzali i wszystkie zrabowane rzeczy natychmiast zakupywali.

Słychać że *Szwadrony Poznańskie* zostaną pomnożone i utworzą pułk całkowity. Ten hufiec nowych obrońców ojczyzny, zasługuje na uwielbienie całego narodu Polskiego; składają go obywatele którzy opuścili krewnych, majątki, wyrzekli się wygod, nieważali na odgróźki nieprzychylnych naszej świętej sprawie, i pospieszili walczyć o całość i niepodległość rozszarpanej i udręczonej Polski. Historia pięknie o nich wspomni, a Ludy ucivilizowanych i wolnych krajów Europy, wezmą tych obywateli rycerzy za wzór godny naśladowania. — Onegdaj jedna z patriotek Polek, odebrała list z *Kopenhagi*, od ubogiej córki tamecznego rzemieślnika, rodem Szwajcara, który przez czas nieiaki mieszkał dawniej w Warszawie; w tym liście znajdował się papier pruski na *talara*; ta Dziewczyna prosi aby jej ofiara dołączoną była dla ranionych rycerzy Polskich! Ah iakże ten dar jest dro-

gim, dowodzi bowiem że wszędzie są serca czuujące ile nasza sprawa jest świętą. W *Belgjum* utworzyło się Towarzystwo zbierające składki dla Polaków. — Gazety Angielskie ciągle ujmują się za nami, jedna z nich dowodzi że *Anglja* musi i powinna podźwignąć Polskę; *Anglja* bowiem należeć się będzie stała nagrodzić wszelkie usiłowania, trudy, krew, Polaków poświęcone nie tylko swej ojczyźnie lecz całej ciemiężonej przez despotów ludzkości. — Gazety francuzkie ciągle są napełnione opisami iaki smutek napełnił serca mieszkańców Paryża po odebraniu wiadomości o wejściu Roszjan do *Warszawy*. Lud napełniał alicie wołając „spieszmy na Moskálów, pomścimy się za Polaków“ obnoszono chorągiew żałobną, przeklinano despotów. Radość nastąpiła powszechna gdy nadeszły wiadomości o naszym zwycięstwie, które potwierdził *Alex: Walewski* przybyły z *Warszawy*. *Albert Grzymała* i *Teodor Morawski* mieli mowy przyjęte z zapalem, na które *Lafaiet* odpowiedział.

Dnia 22 b. m. zgasł zawczasie, bo w ile wieku *Karól Morawski* Inżynier Naczelny w Korpusie Dróg i Mostów. W pierwszej młodości poświęcił się pracy technicznej, oddawszy się obranemu zawodowi z całą gorliwością, ukrócił dni swoje. Piękne przymioty zdobyły piękną duszę jego, przykładny i wzorowy syn, gorliwy urzędnik, wierny przyjaciel, zjednał sobie niewygasły szacunek i poważanie wszystkich co go otaczali. Zwłoki jego odprawdzili koledzy i przyjaciele na wieczny spoczynek d. 24 b. m. Cześć i pokój po piótom jego.

Teraz dopiero doniesiono o waleczności oddziału naszych Rycerzy, okazanej w mieście *Ostrołęce* wkońcu z. m. Spalenie mostu na *Narwi* aby utrudzić przechód nieprzyjaciółom,

i bitwa stoczona w mieście, okryły chwałą wojowników Polskich. Jako szczególnie odznaczający się wymienieni: Pułkownik Alex: *Oboński*, Major *Bütharyn*, Kapitanowie *Achmatowicz* i *Świerżbiński*, Porucznik *Baranowski*, Podporucznicy *Sokolnicki*, *Sudwik*, *Glaezer*, *Potocki*, *Karól Glogier*, *Kostrowicki*, *Lezdziński* i *Sutkowski*; w tym hufcu było wielu *Tatarów* z religji, ale zawsze wiernych i męźnych synów Polski.

Wczoraj jeden z kupców *Warszawskich* odebrał list z obwoda *Gabińskiego* w *Prussach* donoszący o następującem zdarzeniu. W *Szwecji* w okolicy *Karlsztadu* był *Zakrystjan*, którego okoliczni mieszkańcy mieli za mędrca, znał się on na medycynie, dawał rady bardzo skuteczne, a nie za to w nagrodzie nie przyjmował. D. 18 z. m. po kilkodniowej chorobie umarł mając lat 88. Na godzinę przed zgonem gdy prawie wszyscy *Parafjanie* otoczyli jego łożo, błogosławił wszystkim, przepowiadając że *Szwecja* odzyszcze swą dawną świetność; gdy zaś zapytano go co się stanie w sąsiedzkich krajach? po nieciakim milczeniu rzekł: „bardzo ważnym w tym roku będzie dzień 20 Kwietnia, jeszcze ważniejszym 4go Maja, lecz najważniejszym 28 Maja, stanie się on początkiem upadku i upokorzenia najdumniejszych a szczęścia i sławy uciemięzonych.“ Ten *Patryarcha* po tej przepowiedni zasnął na wieki, twarz jego była jakby uradowanego młodzieńca.

(*Art. na.*) Nie dla tego aby się mieścić po między pochwałami i pismach publ., lecz jedynie przez miłość cierpiącej ludzkości w sprawie najdroższej nam ojczyzny, przesyłam na ręce wydawcy *Kurjera Warszaw.* do *Lazaretu Wojskowego* na wsparcie biednych złp. 20 od siebie, od mojej zaś żony i córki 5cioletniej szarpni funt 1 i pół, bandaży 5 i kompressów

5; któren to dar lubo mały lecz w miarę możliwości mojej z prawdziwego serca ofiaruję dla rannych obrońców ojczyzny w bitwie pod *Grochowem*. — *W. A. B. z pod Częstochowy.*

(*Art. nad.*) Po dłuższej czasie przerwie urzeliśmy znowu na ojczyściej scenie *Operę*. Muzyka częstokroć wielkie na umysł człowieka wywiera wpływy, wzbudza lub tłumia namiętne uczucia a to wtedy szczególnie gdy moralne w słuchaczu znajduje do tego usposobienie. Lubo muzyka *Cyrulika Sewilskie:* nie ma tak wielkiego charakteru, lubo dla swej lekkości, nie może głębokiego sprawić wrażenia (wrażenia iakie nieraz przywystawie *Niemcy z Portici* w publiczności spostrzedz się dawało) przecież muzyka ta z przyjemnością od niej, zeszło wtorkowego wieczora słuchaną była. Łatwość kompozycji, pozwalająca zupełnego pojęcia jej, osobom nawet niemuzykalnym, niewymagająca wielkiego natężenia uwagi, powszechne i ciągłe iednak sprawia zajęcie, które przyjemną umysłowego spoczynku sprowadza chwilę. Gra *Artystów* tyle już razy w sztuce tej występniących, tyle razy chwalonych lubganionych, nowych nateraz nienastręcza uwag. Nie można wszakże przemilczeć, że śpiew *Panny Wotkow* tego wieczora zupełne sprawił zadowolenie. Widzieliśmy ją nieraz w więkšej występniącą *operze; Elwira w Niemcy* częstemi i tak zasłużonemi okrywana była oklaski, *Rozyna w Cyruliku* niemniej godną się ich stała, wszakże przyznać potrzebą, że role te zupełnie od siebie są różne, a przez też samą *Artystkę* z równą oddane dokładnością, przyrodzonego jej talentu i wielkiego dowodzą wykształcenia. Między śpiewem a śpiewem najmniejszego odcienia spostrzegac się dają, *Panna Wotkow* nie pierwsza w tej roli występniąc, pierwsza w niej śpiewa tak, że nam nic do życzenia

niepozostaie. Nadejdzie też może od tyłu lat pożądana u nas przez miłośników muzyki chwila, w której dla usłyszenia dobrej Opery do *Wiednia, Drezna, Berlina, iędzić* przestaniemy. Będziemy ją mieli w *Warszawie*, jeżeli usiłowania ogółu, talentowi i pięknym Panny *Wółkow* zdatnościom zrównają. Polską która od wieków słynie walecznością oręża, czemużby sztukami pięknymi zastynać nie miała? J. R.

ROZKAZ DZIENNY D. 21 Marca 1831.

Postępują na wyższe stopnie w Artylleryji. W Parku; Kapi: 1 kl: Głuszczyński Kar: na Majora. *Na Kapitanów 2ej kl:* Por: do Sztabu Dowódcy Art: z Bat: 1 lek: kon: Chełmiński Fel: w Arsenale skład: Kinast Józ: w Dyr: Modlina, Łukasieński Ant: w Kom: 2 poz: pie: Bartmański Tom: do Kom: 3 poz: pie: z Kom: 1 lek: pie: Grabowiecki Jac: do Kom. 4 poz: pie: z Kom: 3 poz: pie: Jodko Wik: do Kom: 5 poz: pie: z Kom: 1 poz: pie: Grabowiecki Ant: w Kom: 1 lek: pie: Engelhardt Ant: do Kom: 3 lek: pie: z Kom: 1 lek: pie: Kwaśniewski Zen: do Kom: 4 lek: pie: z Kom: 1 poz: pie: Czyż Sam: do Bat: 2 lek: kon: z Bat: 1 lek: kon: Wieniawski Kaj: w Bat: 3 lek: kon: Kruszewski Hent: w Bat: 4 lek: kon: Fabanowski Jan, do Batal: Art: z Kom: 1 lek: pie: Bielski Dom: do Kom: w Kor: Jenerała Sierawskiego na Dowódcę teżę, z Kom: 3 poz: pie: Radowski Med: w Kom: Rzemieśl: Didier Mac: Dozorca Art: Grocholski Ad: z pozostawieniem go przy dotychczas: obowiązkach. *Na Poruczników.* Podpor: do Kom: 1 poz: pie: z Kom: 3 lek: pie: Zawadzki Ant: i Borzęcki Dam: w Kom: 2 poz: pie: Łęcki Jan i z Kom: 1 poz: pie: Link Jan, do Kom: 3 poz: pie: z Kom: 4 poz: pie: Płodowski Jan; do Kom: 4 poz: pie: z Kom: 3 poz: pie: Kaezanowski Kar: do Kom: 5 poz: pie: z Kom: 2 lek: pie: Romiszewski Hip: do Kom: 1 lek: pie: z Kom: 1 poz: pie: Duchowski Baz: i z Kom: 4 poz: pie: Krawczykiewicz Szy: do Kom: 2 lek: pie: z Kom: 1 poz: pie: Borghardt Apo: i z Kom: 4 poz: pie: Sosnowski Szy: w Kom: 4 lek: pie: Waligórski Józ: w Bat: 2 lek: kon: Axamitowski Aug: i Niemoiewski Ad: w Bat: 3 lek: kon: Wolski Jan: do Bat: 4 lek: kon: z teżę Bat: Hauke Maur: i z Bat: 1 lek: kon: Doboszyński Mich: w Kom: Rze:

Krośnowski Sta: i Skrętowski Fel: w Oddz: Rakiet: pie: Kommandant tegoż Oddziału Klemczyński Kar: do Oddziału w Kor: Jan: Dwernickiego, z Kom: 2 poz: pie: Raduski Kan: i z Bat: 4 lek: kon: Frolich Ant: w Parku, Rzeszotkowski Teo: Gałeczki Mik: i Wyczliński Jan, w Dyr: Multanowski Ad: Grzywaczewski Józ: z Kom: 2 poz: pie: Jełowicki Jan z Bat: 2 lek: kon: Regulski Pros: z Bat: 3 lek: kon: Banzemer Jan, i Dozorey Art: Turlin Józ: Drylewicz Paw: Kornelewski Ste: i Daszewski Sta: wszyscy 4 z pozostawieniem przy pełnieniu tychże obowiązków. *Na Podporuczników.* W Kom: Rzemieśl: Podoflice: Rożycki Ad: Johanson Kar: i Pisarz Duchowski Waw: (Dokończenie nastąpi.)

DONIESIENIA.

W d. 23 b. m. i r. skradziono u Rządcy domu Nr 471 Lit: C, ZEGAREK złoty damski, perełkami wysadzany, z cyferblatem złotym, naokoło brakowało 2 perełki, i łańcuszek złotym, naokoło brakowało 1 łokieć i pół; oraz 4 pieczątki równo nawlezione, na jednym płaskim pierścionku; rękoieść z krwawnika, na jednej wyryte MARIE. Ktoby dał wiadomość o tych rzeczach, otrzyma nagrody Zł. 50.

Otworzywszy ŁAZIENKI KAPIELNE przy ulicy Tamka za klasztorem Sgo Kazimierza, otworzył podpisany na nadchodzące Święta i Łaznie parzące, do których Szanowną Publiczność zapraszam.

K. Na imski.

Ostrzeżenie. — Jeżeliby się w czynie roku znajdował Rewers odstąpiony przez Krystjana Rohm Czeladnika Kotlarskiego; podpisani upraszają, aby takowy był zwrócony familji, inaczej prawnie poszukiwać takowego przymuszeni będą a przez to bez potrzeby narazi się na koszta iakie wyniknąć mogą. Józ: Adolff, Fr: Sz: a J: der, i Adam Rohm.

KON kasztankowaty łysy, koło prawego ucha ma znak obtarty, w tyle także po lewej stronie ma także znak, lat 7 maiący, uciekł w dniu zaonedgajszym z stajni na Nowolipin Nr 2418. Kto takowego odprowadzi pod wyż wspomniany Numer odbierze nagrodę.

Pare dzielnych KONI, kary i gniady do sprzedania, dowiedzieć się można na 2m piętrze od tyłu pod Nr 110, ulica Piwna.

Dziś zimna stopień 1.

TEATR NAROD: Jutro 1szy raz *Wilhelm Tell*.